

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Hilaritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

hæc sententiam hanc eandem pleriq; locis profequuntur? cujusmodi illud est, quod requisita vitis
 ad aliorum arborum imperium respondit, non posse se deserere vinum suum, quo Deus atq; homi-
 nes læti redderentur. Quare Socrates apud Xenophontem, Symposio, vinum ait non aliter merori
 mederi, quam mandragora hominibus, lætitiãque non aliter excitare, quam oleum in sperfum i-
 gniflammam adauget. Et conjectores, vel modici vini haustu in somniis attentari viso, læti alicujus
 eventi signum arbitrantur. Apud Philostratum vinitor sub vite confidendum Phœnici suadet, quod
 ex ea aspirare soleat lætitiã. Epigrammaticus Poëta quidem non inelegans nec infacetus, acerbe in
 eum invehitur qui racemum immaturum aspersione humi abjecerat, & insuper pedibus conculca-
 verat non immerito quidem indignatus, propterea quod primo eo gustu deceptus, vitem omnem
 mole acceperit, & in præciso racemo succulentem lætitiã extinxerit. Ita enim dicit:

*1ud. c. 9.
 Artem. l. 1.
 c. 6.
 Vinum læ-
 tificat cor
 hominis,
 David Ps.
 104.*

Τὴν πρὸ ἀκαθάρτου οἴνου ῥόφον ἑμφρακα βάλων
 Ἄλλο, ἀπὸ πάλιν κλυτὰς ἐξήταυτο
 Κλυτὰς ἐφθάρτο ἀπὸ μέλι βάλει ἄς ἀν ἰδί πῦρι
 Ἐπιπᾶσθαι ἱμαδαὶ σὺδᾶλο,

Εἴποι δὲν ὁ δὲ ἀνὰ ῥοῦ ἐπὶ λακέρησ,
 Ὅταν αὖ ἐξομίαι ἴσθαι ἀφροσύνη
 Τὸ δὲ γὰρ ἀν ἴσθαι πρὸς τὴν ἀφροσύνη,
 ἢ αὖτὲ ἀνὰ ῥοῦ ἐπὶ λακέρησ.

cujus hæc prope modum est sententia:
 Qua feritas? quisquis dona immatura Lyai
 Ante diem è vitis palmite sustulerat,
 Labraque perfrictus vecors abjecit, ut esset
 In pedibus trita vile putamen humo;

Hinc pater instaurat Lenæus digna Lycurgo,
 Quando ita nascentem sustulit Euphrosinæ.
 Nãq; aliquis vino hoc hilaris cantasset, amasset,
 Aut poterat curas dememinisse graves.

Nos vero adolefcentes jocati contra ita respondimus:
 Κῆρ δὲ ἀκαθάρτου οἴνου ῥόφον ἑμφρακα βάλων
 Ὅς βάλει τὸ σὺδᾶλο ἐμὸν αἶμα χαμᾶτις,
 Κλυτὰ τὴν ἱμαδαὶ ἐξ ἴλης ἀπὸ πύρις,
 Ὅς τὴν ἀφροσύνη ἴσθαι ἀφροσύνησ,
 Τὸ δὲ γὰρ ἀν ἴσθαι πρὸς τὴν ἀφροσύνη,
 ἢ αὖτὲ ἀνὰ ῥοῦ ἐπὶ λακέρησ.

quorum sensum ita Latine reddemus:
 Malle animis quisquis vinum hoc immite perosus,
 Alisse putri vile putamen humo,
 Ramosque & plantam totam ab radice recidit,
 Atque ita gliscentem sustulit Aphrosynem,
 Namque aliquis potu hoc vino gravis isset ad arma,
 Aut decoris poterat dememinisse sus.

Sed ut lætitiæ huic modum imponamus, Sapiens ait: Exaltatio animæ & cordis, vinum moderate Eccl. 31. e
 sumptum: ad jucunditatem enim creatum est, non ad ebrietatem, quæ te vita defraudet.

A C E R B I T A S. C A P. XIX.

AT non in omni uva suavitas, neque quidem in ulla, nisi maturaverit, nisi aëris clementia, locique
 & situs opportunitate adjuncta fuerit. Nam uvæ pleræq; neq; tempore, neque loco suo deceptæ,
 amaritudinem potius quam suavitatem ullam præ se ferunt: quare sum est omphacio significa-
 tum, ut scilicet in suave, acerbum & intolerabile: aliquid damnnum per immaturam uvam indicetur.
 Hinc illud in sacris literis: Patres nostri comederunt uvam acerbam, & dentes nostri obstuperunt:
 quam sententiam divinitus Cicero mihi videtur explicuisse, ubi ad Brutum scribit: Nec vero fugit, quã
 sit acerbum parentum scelera filiorum patris sui. Sed hoc præclare legibus comparatum est, ut chari-
 tas liberorum amiciores parentes Reip. redderet: & quæ mox de Lepidi crudelitate in liberos sub-
 sequantur, quæ omnia in parentis scelus aggeruntur.

*1or 31.
 Ezech. 18.*

H I L A R I T A S. C A P. XX.

EAdem ratione qua lætitiã significat vitis, publicam etiam hilaritatem ostendere videtur, qua
 re apud Maronem Trojani longa navigatione & lassissima mox tempestate fatigati, Dei Bacchi

*Ad si læti-
 tia Bacchi
 dator,
 lætitiã
 G. lo.*

Pppp

ua Luor.
Æneid. l. 1.
Carminū
Ode 37.
Stimulus
Musica.
Erant &
festa vina-
lia.

Flin. l. 13. c.
27.

letitia exhilarantur, atq; alio etiam loco, adesse eisdem letitiam datorem Bacchum votis precitide-
mus. Tum apud Horatium, si qua celebratur hilaritas, vel ipsa pavimenta vino natant. Tristi vero &
perturbato homini Plautus propinandum monet, qui bilem diluat. Cui simile id, quod apud Ciceronem 3. Tusculi habetur: *Hinc calix mulsi impingendus est, ut plorare desinat.* Quin & ipsa Musica,
quæ tota ad hilaritatem comparata est, non alio magis stimulo concitatur quam suavis vini gustu.
Hinc apud Ovidium legas:

--- Necnon & carmina vino

Ingenium faciente canunt.

quod ex Tibulli synepceja dictum, Ille enim cum Osirim vitifatorem laudaret, ita de vino cecinit:

Illo liquor docuit voces instillere cantu,

Movit & ad certos nescia membra modos.

Hinc, Eschylus quasi nimium oblativens, dictus est tragedias suas potando scripsisse, de quo Plu-
tarchus in Symposiis. Contra reprehensus est Gorgias, qui tragediam suam Marti dedicavit, cum
Baccho potius tribuenda fuerit; nam ea de causa dictum: *omnem diis dedit, ut idem non nullam quip-
pe adesse hilaritatem ei, qui aquam bibit.* Quam sententiam sibi desumpsit Horatius eo Epistolarum
loco, ubi festivo admodum bibacitatem hanc eludit ad Mecænatem:

Epist. 10. l. 1.

Prisco si credas Mecenas dolle Cratino,

Nulla placere diu, neque vivere carmina possunt,

Qua scribuntur aqua potoribus.

Mox & illa per jocum acriter demorsa:

Ibidem.

Ennius ipse pater numquam nisi potus ad arma

Profluit dicenda, forum putealque Libonis

Mandabo sicci, adimam cantare severis.

Anacharis
super vino
iudicium.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

LIBERTAS. CAP. XXI.
Quod vero & libertatis indicium sit vitis, ipsa Bacchi nuncupatio, quæ apud Græcos *Lyxus* est,
apud Latinos *Liber*, argumento esse potest. Tum apud Platonem invenias, explorandis adole-
scantibus